

SAKSFRAMLEGG

Krav om økning av honorar for veterinærvaktordningen i kommunene Modum, Sigdal og Krødsherad

Utvalgssak	Utvalg	Møtedato
	Kommunestyre	30.10.2025

Kommunedirektørens innstilling:

Kommunedirektøren anbefaler kommunestyre å fatte følgende vedtak:

Krødsherad kommune bevilger kr 364 000,- ekstra pr år i tillegg til tidligere bevilgning for veterinærvakta (dag og ordinær vakt) fra og med 2026. Om statens satser økes ut over ordinær indeksregulering, vil kommunenes kompensasjon reduseres tilsvarende. Det er da forutsatt at vaktområdet mottar tilsvarende stimuleringstilskudd som i dag. Bevilgningen innarbeides i budsjettet for 2026.

I tillegg bevilges det kr 106 000,- til ordinær vakt i perioden 01.09.25 til 31.12.25 for at dagens veterinærer skal fortsette i ordinær vakt fram til ny avtale er på plass 01.01.26

På vegne av Midt Buskerud veterinærvaktdistrikt gis kommunedirektøren fullmakt til å inngå ny avtale om tilskudd til veterinærene. Dette for å sikre en forutsigbar og tilstrekkelig veterinærdekning i vaktområdet de neste fire åra.

Fullmakta gis på vilkår om at det fattes likelydende vedtak i Sigdal kommune og Modum kommune.

Begrunnelse:

Veterinærene som i dag deltar i Midt Buskerud veterinærvaktdistrikt krever økte honorarer for å opprettholde lovpålagt veterinærvakt. Om ikke honorarene økes betraktelig vil de ikke lenger kjøre vakt etter arbeidstid. Det er krevende å rekruttere veterinærer, og det er tilnærma monopolsituasjon i markedet. Skal kommunene innfri sine lovpålagte oppgaver må derfor satsene økes.

Saksopplysninger:

Krødsherad, Modum og Sigdal kommuner inngår i Midt Buskerud veterinærvaktdistrikt. Vaktområdet har fire deltakere, der det per i dag inngår fire veterinærer. Det er kommunene som har ansvar for organisering av klinisk veterinærvakt og for at det er tilfredsstillende dekning av dyrehelsepersonell til enhver tid (dyrehelsepersonelloven § 3a). Ordninga gjelder både produksjonsdyr og kjæledyr. Staten har i utgangspunktet ansvar for å finansiere ordningen gjennom årlige, øremerkede tilskudd til kommunene.

Sigdal kommune har administrasjonsansvaret for vaktordninga, noe de har hatt siden ordninga trådte i kraft 01.01.2008. Den gangen var ordninga regulert gjennom en rammeavtale mellom Den Norske Veterinærforening og Kommunenes sentralforbund. Avtalen skulle sikre veterinærhjelpt utenom ordinær arbeidstid. Landbruksdirektoratet har siden den gang tildelt årlig midler til den ordinære vakta (16.00 – 8.00, helg og helligdager). Fram til 2016 var disse midlene tilstrekkelig til å oppfylle kravet om tilfredsstillende dekning av dyrehelsepersonell til enhver tid. Fra 2016 søkte veterinærene om stimuleringsstilskudd. Dette tilskuddet skal bidra til å sikre tilfredsstillende tilgang på tjenester fra dyrehelsepersonell i næringssvake områder på dagtid (8.00 – 16.00).

I perioden 2016 til 2018 fikk vårt vakt-distrikt mellom kr 40 000,- og 50 000,- per år. Dette ble fordelt likt mellom veterinærene i vakta. Bakgrunnen for at stadig flere vakt-distrikt krevde penger ut over hva Landbruksdirektoratet tildelte i den ordinære vakta, var at det var færre oppdrag på dagtid. Veterinærene kunne da oppleve å ha satt av dagen til vakt, uten at det kom inn noe særlig med oppdrag. Inntjeninga på dagtid ble for liten. Bakgrunnen for dette er blant anna friskere dyr og færre besetninger.

Vårt vakt-distrikt har over lang tid hatt en kjerne med tre veterinærer. I en periode fram til 2021 var det flere veterinærer som var innom som fjerdemann. Det var vanskelig å få den fjerde veterinæren til å bli værende. Veterinærene begrunner dette med at det var for lav inntjening til fire, samtidig som det var ønskelig med firedelt vakt. Dette for å hindre at vaktbelastninga skulle bli for stor og for sårbar. Fra 2021 har det vært fire stabile veterinærer i vakta, der alle er bosatt i vakt-distriktet.

Fra 2019 krevde veterinærene kr 250,- i tilskudd per time for å fortsette å være tilgjengelig på dagtid. Stimuleringsstilskuddet som vårt vakt-distrikt har fått tildelt har vært på i overkant av kr 200 000,- de siste åra. Vakt-distrikt med lavt dyretall, krevende infrastruktur og dårlig næringsgrunnlag blir prioritert. Det er stadig flere vaktområder som søker på dette tilskuddet uten at den totale potten statsforvalteren fordele har økt. De siste åra har kommunene selv lagt penger i dagvakta for å opprettholde den.

I veterinærenes søknad av 19.03.25 om stimuleringsstilskudd for 2025 var kravet kr 285 per time i dagvakt i tillegg til at de varsla et krav om «akuttilllegg». Dette tillegget gjaldt der en veterinær blir akutt syk og en annen må trå inn på kort varsel. Kravet var 100% i tillegg til vaktgodtgjørelsen.

I vår startet arbeidet med å legge ut veterinærvakta på nytt anbud, siden gjeldende avtale gjaldt for perioden 01.09.21 til 01.09.25. Planen var å få utlyst den før ferien i år.

Det er et krav om at avtalen skal legges ut på anbud, og i de siste avtaleperiodene har ordinær vakt (kveld, natt og helg) og dagvakta blitt utlyst sammen. Det betyr at de som legger inn anbud har ansvaret for veterinærdekning 24/7. Veterinærene har vært tydelige på at det er avgjørende for dem å både ha hånd om ordinær vakt og dagvakt, da det er nødvendig for å få et tilstrekkelig næringsgrunnlag.

Økte krav for ny vaktperiode

I midten av juni i år tok en av veterinærene kontakt med kommunen og ba om et møte i forbindelse med ny vaktperiode. I møtet 26. juni la veterinærene fram et muntlig krav om ei dobling av vakthonoraret i den ordinære vakta. Om dette ikke var på plass innen 1. september ville de ikke ta telefonen utenom ordinær arbeidstid. Med bakgrunn i dette ble vaktordninga ikke lagt ut på anbud, slik planen var. Situasjonen i vårt område, som i mange andre områder er at det er en tilnærma monopolsituasjon. Det er ingen andre enn de som er i vakta som er villige til å ta på seg denne oppgava.

Kommunedirektøren og ordfører ble raskt involvert, og det ble konkludert med at Krødsherad ville innfri kravet om dobling av vakthonorar i ordinær vakt fra 1. september og fram til ny avtale var på plass. Det skulle så jobbes for å få på plass ei varig avtale, noe som er avhengig av likelydende vedtak i alle tre kommunene. Modum kommune og Sigdal kommune ville også innfri en dobling av honoraret fra 1. september.

Etter møtet ble veterinærene bedt om å levere kravet sitt skriftlig. I brev av 30.juni krever de følgende fra 1. september:

Krav om økning av vakthonorering i forbindelse med inngåelse av ny veterinærvakt-avtale:

-Dobbelt vakthonorar

-3 dobling ved overtagelse av vakter på kort varsel ved akutt sykdom eller skade

-dagvakthonorering for 2025 øker til 300,- /time

- at takster på både dagvakter og vakter på kveld/helg økes årlig i forhold til indeksregulering

Kommunene hadde konkludert med at de inntil videre kunne imøtekomme en dobling av ordinær vakt, og fastholdt dette. Veterinærene på sin side opprettholdt kravet fra brev av 30. juni.

Det avholdes nytt møte med veterinærene 3. september og forslaget til løsning er som følger:

- Den ordinære vakta dobles ut fra 2025 satser. For 2026 vil satsene i den ordinære vakta være 2026-satsene i tillegg til 2025-satsene. Det betyr at det er gjeldene års sats pluss 2025-satsene som ligger til grunn for utbetalingene.
- Satsen for dagvakt økes, tilsvarende hva vaktområdet til Øvre Eiker, Kongsberg mfl har, til kr 358,-/t.
- Veterinærene har ansvaret for at vaktområdet har full veterinærdekning til enhver tid, og det blir ikke gitt ekstra kompensasjon for å ta ekstra vakter ved sykdom eller annen fravær.
- Avtalen er tenkt å vare i fire nye år, og satsene nevnt over gjelder for denne perioden.

Kommunedirektørens vurdering:

Kommunenes mål er å få nok veterinærer og skape en stabil situasjon både for kommunene, veterinærene og ikke minst for bøndene og kjæledyreiere i vårt område som trenger veterinærtjenester. Det er kommunene som har ansvaret for at det er tilgjengelig veterinær til enhver tid. Veterinærvakta er en nødvendig del av beredskapen mot alvorlige smittsomme dyresykdommer og avgjørende for å opprettholde god dyrevelferd.

I veldig mange veterinærvaktområder er det krevende å opprettholde tilfredsstillende veterinærdekning. I stadig flere områder må kommunene legge betydelig med egne midler inn i ordninga.

I vårt område har vaktområdet der blant annet Kongsberg, Øvre Eiker og Flesberg inngår et tilsvarende honorar som våre veterinærer nå krever. Ringerike er i ferd med å legge vaktordninga ut på anbud, og

også der kreves det høyere godtgjørelser. Vi er kjent med at både i Telemark og på Vestlandet har kommunene måtte bidra til ei dobling av vakthonoraret i den ordinære vakta. Selv i de husdyrtette områdene i Innlandet krever veterinærene nå økte honorarer.

Vårt vaktområde er definert som et næringssvakt område, og vi har mottatt stimuleringsstøtte over flere år. Det er nedgang i antallet besetninger og dyra er friskere. I tillegg er det krevende å rekruttere nye veterinærer inn i ordninga. Det er færre som ønsker å kjøre stordyrpraksis og færre som ønsker ubekvem arbeidstid. En av våre veterinærer har varslet at hun vil ut av vakta når vi går inn i en ny periode. Det skal rekrutteres inn en ny veterinær og det er nødvendig at vaktområdet har konkurransedyktige betingelser.

Da kommunene overtok ansvaret for veterinærvakta, var kompensasjonen fra staten tilstrekkelig for å drifte ordninga. Det er langt fra situasjonen nå. Kommunen har i utgangspunktet ingen andre virkemidler enn honoraret, da vi ikke kan kreve at veterinærene inngår i vakt. Til tross for dette sitter kommunene med ansvaret. Kommuneøkonomien er også jevnt over dårlig, og det er derfor ekstra krevende å få tilstrekkelig midler for å sikre ordninga.

I 2025 fikk vårt vaktområde overført følgende:

- Ordinært vaktstøtte kr 948 950,-
- Sesongtillegg kr 56 785,-
- Administrasjonsstøtte kr 35 900,-

Også store deler av administrasjonsstøtten går inn i kompensasjonen til veterinærene.

I 2025 har veterinærene fått kr 290,- pr time i dagvakta, noe som utgjør i overkant av kr 600 000,- årlig. I tillegg kan Statsforvalteren opplyse at gjennom støtte til veterinærreiser (refusjon) har veterinærene i vårt vaktområde fått utbetalt i overkant av kr 200 000,- i første halvdel av 2025. I følge Geno gis det også noe refusjon til reiser ved inseminasjonsbesøk.

Veterinærene er sjølvstendig næringsdrivende og fakturerer den enkelte kunde etter oppdrag. For kvelder, netter, helger og helligdager vil et oppdrag ha en høyere kostnad enn på dagtid. I vakta kan antallet fakturerbare oppdrag variere mye. I tillegg mottar de en rekke telefoner, som ikke kan faktureres.

I møtet 3. september konkluderte veterinærene med at de kunne fravike kravet om kompensasjon ved sjukdom om dagsatsen økte. De antok at det ville gjøre det enklere å rekruttere inn nye.

Det er vanskelig for kommunen å vite hvor dårlig vaktgodtgjørelsen egentlig er, og hva som gjør at den nå må økes så vesentlig som veterinærenes krav legger opp til. Det er beklagelig at dette er utfordringer de enkelte vaktområder må håndtere. Når noen vaktområder har inngått avtaler med betydelig høyere vakthonorarer er det vanskelig for andre vaktområder å rekruttere. Kommunen har som nevnt ansvaret, og veterinærene i vårt område har vært tydelige på at de ikke vil delta i vakta om ikke deres krav innfris. Det har ikke lyktes å finne alternativer til løsning, og med bakgrunn i dette anbefales det at neste fireårsperiode lyses ut med følgende forutsetninger:

- Ordinær vakt økes med kr 948 594,- per år (2025-satser). Økningen i ordinær vakt kommer i tillegg til statens støtte og må i sin helhet dekkes av kommunene. Om statens satser økes ut over ordinær indeksregulering, vil kommunenes kompensasjon reduseres tilsvarende.
- Støtten til dagvakta økes fra kr 290,- til kr 358,- pr time.

- Veterinærene har ansvaret for at vaktområdet har full veterinærdekning til enhver tid uten ekstra kompensasjon for å ta ekstra vakter ved sykdom eller annen fravær.

Til tross for at dagens veterinærer har tilnærma monopol, må vaktordninga ut på anbud. Dette gjøres når premissene for ordninga er på plass. Da det ikke er andre enn dagens veterinærer som er interessert i å kjøre vakt ville det ha lite for seg å lyse ut ordninga med dagens betingelser.

I tillegg til økningen i honorar fra 01.01.26, har det påløpt økte kostnader fra 01.09.25 og ut året. Det er derfor behov for en ekstra bevilgning for 2025 på kr 106 000,- per kommune.

Vedlegg

- 1 Krav fra veterinærene 30.06.25
- 2 Presisering av kravet 22.07.25
- 3 Referat fra møte med veterinærene 03.09.25